

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ

† ಶ್ರೀ ಕುಮಾರಗೌಡ ಅಡಿವೆಪ್ಪಗೌಡ ಸಾಟೀಲ್ (ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೧೯೪೩ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೪೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಒಳಗಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಡೇವಿಸ್ ಎಂಬ ತನು ರಾಜಸ್ಥಾನದಿಂದ ಗೋವದಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ವಿಲಿಟರಿ ಟ್ರಕ್‌ಗಳಿಂದ ತರಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬರ ಬಿದ್ದಿದೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮೇವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮೇವನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯ ಅಲ್ಲಿದೆ ಮೇವನ್ನು ತರಿಸಿ ಮೇವಿನ ಬಾಂಕುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ಅಂಥದೇ ಬರಗಾಲ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಟ್ಟಿದೆ. ೧೬ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಭೀಕರವಾದ ಬರಗಾಲ ತಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ತಟ್ಟಿದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಹಬ್ಬಿದೆ. ಇವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸದಂ ಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಜನರ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಿ ಕಲ್ಟರ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ಗೆ ಎಲೇಷನ್ ವಾದ ಮಂಡ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮುಳವಾಡಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಈ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಏಳನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಡೆಯೇವರಿಗೂ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈವತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಈ ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎಳನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಶುರುಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವಂತಾಗುತ್ತದೆ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂತು ಎಂದರೆ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲಾಗಿ ಮುಳವಾಡಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಬರಗಾಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಶುರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರ ಗ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ, ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬಳಿಯ ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ನಿರ್ದರ್ಶನ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಡತನದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತೇವೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಏಳನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ೩೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಇದು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ತಲಪುವಂತಾಗಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಬಡತನದಿಂದ ಜನರು ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಪಟ್ಟಣ

ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಯೇ ಹೊರತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತಿನ ದಿನ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಉಂಟು ಜನ ಬಡತನದಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು-ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೂಲಿ ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪೈಪ್‌ಸ್ಟಾರ್ ಹೋಟೆಲ್ ವಿಂಡರ್ ಮ್ಯಾನರ್ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿಕಾರನಿಗೆ ಏರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಭೇದಭಾವವೇ, ಏರವೇರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಇಂತಹ ಭೇದಭಾವವೆನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರುವಂಥ ಹಸುಗಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ನೂರಾರು ಜನರು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೈತರೂ ತಮ್ಮ ಪಂತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಬೆಳೆಸದೆ ಇದನ್ನೂ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಜೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ವಾಹರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಇದು ಬಾಂಬೆ ಯಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಟರ್ನ್ ಇರಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಲಾಭ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು.

ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾವುದೇ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಹಣ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬರುವಂತಿರಬೇಕು. ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಏನು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ ಇದೆ ಇದು ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು. ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಐ ಆರ್ ಡಿ ಪಿ, ಸಾಲದೊಳಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕುರಿ ಕೊಟ್ಟೆವು, ಕೋಳಿ ಕೊಟ್ಟೆವು. ಈಗ ಅವರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಮೊಲಲು ಕುರಿ, ಕೋಳಿ ಸಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು, ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸತ್ತುಹೋದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಆವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ೯೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಇದರಿಂದ ಅವಶ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಈ ದಂಡಿಯುವಂತಹ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ. ಇನ್ನು ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ ಏನು ಇದೆ, ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ಜನರು ಮತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದಂತಹ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಹಸಿರು. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಬೆಳೆದಿರುವುದನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇತರ

ಜನರಿಗೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೫ ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಜನರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬೋರ್ ಹಾಕಿಸಿ, ದೊಡ್ಡ ರೈತರಿಗೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೋರ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಸ್ವಚ್ಛ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ನೇಮಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು. ಏಕೆಂದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನೌಕರರಿಗಿಂತ ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಮೀಲನ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೂಡ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಈ ಲಂಚ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಐದು, ಹತ್ತು, ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಜನರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೇಗಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಂತಹದು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಿತು. ಏನಿಸುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಜಾರ್ಜ್ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಳವಾಯಿ ಹಾಕಿದಂಥವನು. ಇಂಥವನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದನೆಂದು ಇವನನ್ನು ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಎಳೆದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರೈಕೆಯ ಹೊಡೆದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಏನಪ್ಪು ಸಣ್ಣ ಮನುಷ್ಯ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ಅಮೂಲಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೂ ಅಂಥವರಿಗೆ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಅಂಥವರು ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥವರ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಹೀಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ, ನಾವು ಕಟ್ಟಿದಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳು ನಾವು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಾಗಿ, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಾಗಿ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಬದಲು ಶಾಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡಿಯೆಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಒಳ್ಳೆ ಹೋದರೆ, ನೀರು ಉಕ್ಕಿ ಕೆಳಗಿರುವ ವಿಲ್ಲಾ ಜನರು ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇವತ್ತು ಅರಬ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಕೈ ಕಡಿಯುವಂತೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಕೈ ಕಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ವರವಿಗೂ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಇಂಥ ಕೈ ಮುಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಿಡ ನೆಡುವುದು ಶುರುವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ನೆಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇರುವುದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನಗಿನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಹೊಸ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮರ ಕೊಯ್ಯುವ ಮಿಷನ್ ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬಾರದು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನೀರದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬರಿ ಮಿಷನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಬಾರದು. ೧೯೬೦ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬುಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಊರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿಲ್ಲಾ ಗಿಡಗಳನ್ನು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪಾನೀನಿಗಳು ಬಂದು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದವು. ಕಾಡು ನಾಶವಾದರೆ ಊರು ನಾಶ ವಿಸ್ತೃತ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಓಂದ ೧೯೫೭ ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೇ ಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಹವೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಶೇಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹೊಸ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡದಂತೆ ವ ವಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಜೂನ್ ಆಂಗ್ಲದಲ್ಲಿ ಬರೆಗಾಲ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಓಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ವೆಂಟ್ ೧೫ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಸಾಲು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೇ ರೀತಿ ಬರೆಗಾಲವಿದೆ. ಮಳೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ ಮುಂದೆ ಮಂಗಳೂರು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆಂದು

ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇವು ತರವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಂದರೆ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬದಲು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನದಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಜೋಡ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈತರ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಮಗೆ ಹುಲ್ಲು ಸಹ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಇಂತಹ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಅವರು ಬಂದು ವರ್ಷ ಫೈಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಲಿಫ್ಟ್ ಇಂಗೀಷನ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹಸುಮೂರು, ಕಡಬೂರು, ಹುಸೂರು, ಜಂಬಿ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇಂಗೀಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಲಿಫ್ಟ್ ಇಂಗೀಷನ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವುಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ನನ್ನ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೨ ನೂರು ದನಗಳಿವೆ. ಅವು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ವೇನೆಂದರೆ, ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ೨.೦೦ ಪ್ರೈಸೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೋರಾಗೂಡು ಅಂತ ನನ್ನ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ನಮಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಿಯೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕೆರೆ ಶುರು ಮಾಡಿದವು. ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ೧೦-೧೨ ಜನ, ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಸೇರಿ ಬಂದರು. ಐದು ದಿನದೊಳಗೆ ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಲ್ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಂಡಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಷಯ. ಇದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಮಣ್ಣಿಗೆ ತೇವಾಂಶ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗ್ರೀನ್ ಪೇಟರ್ನ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಣ್ಣು ಹರಿದುಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ೪.೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವುಳ್ಳ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ನೀರು ಹೊರಟು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಾಟೀಲರೇ, ೨೦ ನಿಮಿಷ ಆಯುತ್ತೆ. ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕುಮಾರಗೌಡ ಅಡವಿಯಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದರಿಂದ ಮಗನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಿಜಾವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರ ಹೇಗುವ ತನಕ ಬೋರ್ಡರ್ ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಅನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಹಿಂದೆದೂ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಂದು ನೀರಿಗೆ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ದವರೆನೋ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಬೋರ್ ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮತಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮ ಮಧ್ವರಾಜ್ (ಉಡುಪಿ).—ಮಗನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಈ ಮೈಕ್ ಕಟ್ಟಿಹೋಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಂದೆ ಬನ್ನಿ. ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮ ಮಧ್ವರಾಜ್.—ಮಗನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಗನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಘಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಿಸಿದ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹದಿನೇಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದೈವಾನುಗ್ರಹ ಇದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಾಪಾಕೂಡ ಬರವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ

ಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದು ದುರ್ದೈವ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ. ಯಾಗಲಾದುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹಲವಾರು ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಬರೆದರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗದೆ, ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಸಮಂಜಸ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟು, ನಾವು ಹದಿಮೂರು ಮಂದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶಾಸಕರು ಆರಿಸಿಬಂದಿರುವುದು ಒಂದು ನೆರೆ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡ ಜನರ ಮೇಲೆ ಗದಾಪ್ರಹಾರ ಬೀಡುವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನದು ಉಡುಪಿ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಕಳೆದಬಾರಿ ಇವರೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ನೆರವು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಉಡುಪಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸಕರು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮಿತ್ರಪಕ್ಷದವರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದೇ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಿನ ಶಾಸಕರು ಇರುವಾಗ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಂದು. ಇಂತಹ ಆಪಾದನೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲ ಸೇತುವೆಗಾಗಿ ಕೇವಲ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಡಾಂಬರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನೂ ಸಾಲದು. ಈ ಸಲದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಏನೇನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೋ, ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಪುನರರಿ ಈಗ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಸೀರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನ್ನ ಬೇಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ನೀರು ಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನೀರು ಉಂಟು. ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲ, ಕೋಳಿವೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ಕೋಳಿವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾತ್ರಿ ರಾತ್ರಿ ಬಂದು ತವಗೆ ಇಷ್ಟು ಬಂದಕಡೆ ಕೋಳಿವೆ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿ ಎದ್ದುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶಾಸಕರ ಗವಸಕ್ಕೆ ತಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೂ ತನಕ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕಾಿಗೆಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ವಾಸಕ್ಕೆ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅದೇರೀತಿ ಇಷ್ಟಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟರೂ, ವಾಸಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೂಡ ಸಫಲತೆ ಪಡೆಯುವುದು ದುರ್ಲಭ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ನನ್ನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿಂಧ್ಯಾರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ವರ್ಷ 30 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಉಡುಪಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ 300 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೆ? ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಎಂದು ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ದೂರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉಂಟು. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇರೀತಿ ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಸಮುದ್ರ ಕೀರತೆ. ಈಗಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಇದರಿಂದ ಭಯಭೀತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ನೋಡಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್.—ನೀವೇ ಏಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು?

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್.—ನಿಮಗೆ ತಾಕತ್ತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ನಾವೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹರಸ್ತರ ವಿರೋಧಗಳು ಇರಬಹುದು. ಇವತ್ತು ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ನಾಳೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಜನ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅರಿಸಿಕಳಿಸುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ತಾಕತ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲವೆ!

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಅವರೇ, ನೀವು ಆ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಈ ಕಡೆಯೇ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್.—ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಒಂದು ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಾಹನ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೂ ನಾವು ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಶಾಸಕರು ಬರೆಯುವ ಕಾಗದಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಸಕರು ಪ್ರತಿವಿಷಯಕ್ಕೂ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಸಚಿವರ ಬಾಗಿಲು ಕಾದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬರೆಯುವ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗಲೇ ಸೂಕ್ತ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಜನರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇರಿತೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಶಿವಳ್ಳಿ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ನಜೀರ್ ಸಾಹೇಬರು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಅವರಿಗೆ ಘೇರಾಪೂ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಹತ್ತಿರವೇ ಇರುವ ಹುಡ್ಕೊ ಸ್ಕೀಮಿನಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2-00 P.M.

† SRI MOHAMMAD MOIENUDDIN (Chamarajpet).—Respected Sir, I thank his Excellency the Governor for his address and take this opportunity through you, Sir, to extend a happy, prosperous and peaceful new year to the people of Chamarajpet and Karnataka. Sir, a major portion of this address has been devoted to drought and the gigantic task that the Government has undertook to fight against the drought. This firm commitment of our Government has been more effectively spelled out by our Chief Minister and I quote his words "I am going to spend whatever is available and I am not bothered about the ceiling and I will go ahead even at the cost of accumulating overdraft and I will face the consequence." This determination of our Leader has injected an element of confidence and a sense of satisfaction and security amongst the sufferers. During the last four days drought has been discussed threadbare and in this connection I would like to give some suggestions for the consideration of the Government.

Sir, during the last four years we are having drought continuously. This, I feel, is due to fast changes in ecological conditions made by man. Every year Government is spending crores of rupees for the relief works and resorting to temporary measures. It is high time

we should sit tight and think of some permanent measures. Assuming that the seasonal conditions are erratic in the future also it is necessary to think of alternative life sustenance schemes. I suggest total involvement of the people. The present approach is one-sided. We are not at all involving the people who are the actual sufferers. So in future people should be involved for mitigating their miseries by Government.

Secondly Sir, our Contingency Fund is only Rs. 60 crores. As the magnitude of the problem we are going to face in future will be immense I suggest for increase of this Contingency Fund as Rs. 60 crores will not be sufficient. The quantum of this fund must be sizeable and must be equivalent to the Central assistance that the Government seeks in their memorandum. This will help to meet any eventuality of any magnitude in future. Our State can give a lead and this contingency fund should be increased to meet the natural calamities. I think, Sir, given the political will it may not be very difficult for us to do this.

Thirdly Sir, a new sector in the Plan to be named as Natural Calamities Management Sector may be created as part of the Plan. By and large we are aware by now the pattern, places and time of drought occurrence. Such areas should be provided with all help and programmes should be chalked out in consultation with the people of those areas.

Bearing in mind that agriculture is a primary sector which bears the burnt of drought and constitutes 60% of the State's gross income, emphasis should be given on improvement of the existing practices and evolving alternative economic activities that can take care of the generation of total wealth.

Sir, regarding Fodder, Legislation, if need be, should be passed to democratise the areas. We have now seen that because of the drought, we are importing fodder from other States. This situation would not have arisen if we would have passed a Legislation that lower reaches of the canal system of the command areas preferably should be reserved for fodder crops. The Government should have started the fodder Bank proposal of Amroth Mahal Kaval decided a couple of years back. In good times, Government should purchase this fodder and supply it to the agro-based industries and activities like Dairy and Industries needing fodder as raw material.

Regarding the water scarcity, especially in Bangalore City and urban areas, Sir now we have to think of it very seriously. Urban areas, irrespective of whether there is drought or not, are suffering

from perpetual water scarcity due to water supply limitations. By the commissioning of IIIrd stage of Cauvery, Bangalore Water Supply reaches the saturation point and the same is the case with other cities also. This involve review and change of concept of urban growth and development. We must do something to restrict the growth of urban population, otherwise, water management especially of cities like Bangalore will be very problematic and it will not be possible for Government to meet the demand. We have to see that every drop of water is used judiciously and even single drop of water is not wasted. There should be judicious use of water by industries, hotels and households.

In spite of drought the promises and welfare measures have been implemented by our Government with all seriousness and dedication. The Expert Committee on Agriculture by now must have submitted its report. I would request that the suggestions and recommendations of the Committee be discussed on the floor of the House and implemented with all its seriousness without any further lapse of time.

Further Sir, poor rainfall means not only fall in food production, resulting in drought but also power. We should try to solve this. I would like to suggest to the Government to popularise and harness the Biogas technology, solar energy and wind energy in a systematic way and when a village is self-sufficient can withdraw electricity in a phased manner and divert it to other wealth generating activity.

Lastly, I would like to submit that the opposition was very critical for funds provided for drought not being utilised for the purpose for which they are meant for. I am not going into the merits or demerits of that criticism but I would only like to appeal to the bureaucrats that they should rededicate themselves to implement the policies and programmes, which the Government directs them for eliminating the sufferings of the people sincerely and not to encash for their self benefit on the misery of the people.

With these few words, I conclude my speech and thank the Chair for giving me an opportunity to speak.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರವೀಂದ್ರನಾಥಯ್ಯಾ (ಕೊಟ್ಟೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಳವುರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕೊಟ್ಟೂರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೊಟ್ಟೂರು ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಂಗಾಲದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೇವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಫಾರ್ಡರ್ ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೪ ಕಿಂಗ್‌ಗಳಿಂದ ಕೇವಲ ೯೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ದನಕರುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಮೇವಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ಒಣಗಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬು ನಿ ಜೋಳವನ್ನು ಬಿತ್ತನ ಮೂಡಿದರೆ ಕೇವಲ ೨ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೇವಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಡಿ.ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದೆ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಪತ್ರ ಬರೆದೆ. ಆದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಫಾಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ಸಹ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಕೊಡ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಫಾಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೇವನ್ನು ತರಲು ಎಷ್ಟು ವಿಚಾರಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಫಿರ್ಕಾ ಹೆಡ್-ಕಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮೇವಿನ ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲೇ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಗಂಗಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಗೋಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಅಲ್ಲಿ ೪ ಸಾವಿರ ದನಕರುಗಳು ಇವೆ. ಈಗ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳು ಒಣಗಿಹೋಗಿವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿದರೂ ಸಹ ನೀರುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೋರವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೋ ಮತ್ತು ಮಿನಿವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಹಾಗೂ ಮನ್.ಆರ್. ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಯು. ಸ್ಕೀಂ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ದನಕರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಡಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಗ್ರೀನ್-ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದರೆ, ವೆಂಡಲಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ೫೦೦ ರಿಂದ ೬೦೦ ಜನರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಬಬ್ಲರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಸಹ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಬೇಡವೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾರೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ನಾನು ಅಲ್ಲಿನ ವಿಲೇಜ್-ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹೊಸ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಅವರು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಈಗ ಅವರು ಎ. ಸಿ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎ. ಸಿ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಡಿ. ಸಿ. ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಎರಡನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ತಲುಪಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ. — ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಕೊಕ್ಕೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬೊಪತಿ. — ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೊಕ್ಕೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಬಾಬು. — ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಜಿಯಲಾಬಿಸ್ ಬಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹವರು ಈಗ ಬೆಲ್ಲಾವಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಸೇವೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಂದ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಇವರು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದಿಬ್ಬರು ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ಕೂಡಲೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಕಡೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ೨೦೦ ಅಡಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಿದರೆ ಬೋರ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಅಡಿಗಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಬೋರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೈಪ್ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಕರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ೧೦೦ ಅಡಿಗಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಯೂಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ೧೦ ಅಡಿಗಿ ಬೋರ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬೋರ್ ಫೇಲ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೋರ್ ಬುಪಿಸ್ ತೆಗೆದು ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪೈಪ್‌ಲೇಸರ್ ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಿಹೇರಿ ಮಾಡಿ ಅದು ಅಡ್ಡ ಪೈಪ್ ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಒಳಗಡೆ ಪೈಪ್ ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದಿದೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪೈಪೋಸಲ್ಮನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಆ ಪೈಪೋಸಲ್ಮನ್ನು ಜಿಯೋಲಜಿಸ್ಟ್ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಆರೇಳು ತಿಂಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ೬-೭ ತಿಂಗಳಿನವರೆಗೂ ಆ ಊರಿಗೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಅರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು. ಮೇಲೆ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಲೇಡಿ ಮೇಲೆ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಡೆಂಟಿಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಜನ್ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಇಲ್ಲ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಸಪ್ಲೈ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೫೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿನ ಒಂದು ಇಂಡೆಂಟ್ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಮಾತ್ರ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವಾಟರ್‌ನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಡೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಳಿಸಿದರೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಔಷಧಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಸನ ಅನುಕೂಲತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಬಸ್ಸನ್ನು ಇನ್ನೂ ನೋಡದೇ ಇರುವಂಥ ಜಾಗಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸನ್ನು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಡೆಲವರಿ ಕೇಸ್ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಇದರೂ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಟರಿ ಇಲ್ಲ. ಫಾರ್ಜ್ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಲಾಗ್ ಬುಕ್ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ಎಷ್ಟು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ. ಎಷ್ಟು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಓಡಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಬರಗಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೇ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಏನೇನು ಖಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ೪-೫ ವರ್ಷಗಳ ವಂಕ್ಟಳಿಗೆ ಹೆಂಚ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೂನು ಬಂದು ಅವರ ಬೆನ್ನು ಮೇಲೆ ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಪ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಕರದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂ. ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮನ್ನು ಏನಾದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೇ? ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಲೈಫ್ ಸೇವಿಂಗ್ ಡ್ರಗ್ಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಹಾವು ಕಡಿಯುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ದನಗಳಿಗಾಗಲೀ, ಜನಗಳಿಗಾಗಲೀ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇದರೂ ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್‌ಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಕೂತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಡೆಂಟ್ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪವರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಪವರ್‌ಫುಲ್. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪವರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪೊಲೀಸ್‌ನ್ನು ಡ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಉತ್ತೇಜ್ಜಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ೭ ಗಂಟೆಗೆ-೮ಕ್ಕೆ ಗಂಟೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಗ್ಯಾಸ್ ಲೈಟ್ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ನ್ನು ಇಂಡೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪೋಲ್ಸ್‌ನ್ನು ವೈರನ್ನು ಇಂಡೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಸ್ಟೋರ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನುಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೫-೬೦ ಕೆಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಮೆಟ್ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಕ್ ಆರ್ಟರ್ ತೆಗೆದಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೇ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿದ್ದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಪವರ್‌ಕಟ್ ಆಗಿರುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಪೊಲೀಸ್‌ ಡ್ರಾಪ್ ಆದರೆ ರೈತರು ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು? ಲೋ ಪೊಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರ್ ಸ್ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಮೋಟಾರ್ ಬಕ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಇದೆಯೇ? ಈ ರೀತಿ ಪವರ್ ನಮ್ಮ ಬರಗಾಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಇಂಪಾರ್ಟೆಂಟ್ ರೋಲ್. ನಿಜವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್,

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಇದನ್ನು ನೀವು ಪೈಪೈಡ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಮಿಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಯಾವ ತರಹ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಿರುವಂತದ್ದು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿ ಇಷ್ಟತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆರ್. ಸಿ. ಸಿ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಆರ್. ಸಿ. ಸಿ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈಗೀಗ ವಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೆಡವುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಬಹುದು. ಈಗ ಇರುವಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದನ್ನು ದರೂ ಉಳಿಸಿದ್ದರೆ ಒರಗಾಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಂಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಒಬ್ಬರೋ, ಇಬ್ಬರೋ ಅಥವಾ ಮೂರು ಜನವೋ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಂಕ್ಕಳಿಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ವಂಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ? ಟೀಚರ್‌ಗಳಿಗೆ ಓಪರ್‌ಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರೆಂಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಿಂದಲೋ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ ರಜೆ ಹೋದರೆ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕನೇ ಕ್ಲಾಸ್, ಎಂಟನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಇಬ್ಬರೋ ಒಬ್ಬರೋ ಅಥವಾ ಮೂರೂ ಜನರೂ ಗೈರು ಹಾಜರಿಯಾದರೆ ಮಾಂಡ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ವಂಕ್ಕಳ ಪೀಳಿಗೆಯ ಗತಿಯೇನು ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಲ್ಲಾಗರ ಎಂಬ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಟೀಚರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಂಟು ತರಗತಿಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ವೆಂಟಲ್ ಪೇಷೆಂಟ್. ಇದುವರೆಗೂ ಅವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ. ನಾನೇ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲೋ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕಡಲೆಕಾಯಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ವಂಕ್ಕಳ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗತಿಯೇನು ? ನಾನು ಇದನ್ನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಔಟ್ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಆಡಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವೊನ್ನೆ ಇಷ್ಟತ್ತು ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಡಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆರು ಶಾಲೆಗಳು ಇವೆ. ಆ ಆರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಶಾಲೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿವೆ. ಕಾರಣವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಫಂಡ್ಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಫಂಡ್ಸ್ ರೀಲಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಮಗೆ ಸಂಬಳ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವುಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಟೀಚರ್ಸ್‌ಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೨-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣಕ್ಕೆ ಬಿಲ್‌ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂಲಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ

ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೂಲಿಯವರಿಗೆ ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದಿನಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೂಡ್ಲಿ ಹಡ್ ಕ್ಯಾರ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿಯವರು ಸುಮಾರು 1-2 ಟಿಂಗಳಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಪೇಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯ. ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ೨೨೫ ಜನತಾ ಮನೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಸಹ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇಳಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹಣ ರಿಲೀಸ್ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ೧೯೮೬-೮೭ನೇ ವರ್ಷ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು ? ಅಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೋ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾವು ತಲೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಪೇಚಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾ.—ಬಾಬುರವರೇ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ವಿ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಬಾಬು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಜನತಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಕೊಟ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಇನ್ನೂ ೫ ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾ.—ಇನ್ನು ೧೫ ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ವಿ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಬಾಬು.—ಇನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳವರು, ಡೌಟ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ರೈತರಿಂದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೆಲವಾರು ಕೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ, ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ೧೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದು ಅವನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ರೈತನ ಎಲ್ಲಾ ೧೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನೂ ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏನು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಲ್ಯು ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಜಮೀನನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಗಂಗಾಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೊಡ್ಲಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಹಳ ಡ್ರೈ ಆದ ಪ್ರದೇಶ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಂಟಿಗ್ರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧ ಲಕ್ಷದ ೨೦ ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ೩೦ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ೭೦ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಆದ ೭೦ ಸಾವಿರ ಜನರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ೬೦ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ೬೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬರಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ೨೦ ಲಕ್ಷ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಅಷ್ಟೇ ನಿಜವಾಗಿ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಆ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿ, ಈ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತು ? ನಾವು ಜನಗಳಿಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ?

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟಿಂಟ್ ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟಿಂಟ್‌ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಇಂತಹ ಸ್ಟೇರ್‌ಸಿಟಿ ಕಂಡೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಗಳನ್ನು ಬಿಲ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಲಿ ಕಡೆ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕೆಲಸಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತನು ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನೇ ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾತಿ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದುದು ಮಗನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೨೫ ಎಕರೆಗೆ ಇಳಿದಿರುತ್ತದೆ, ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ೧೦೦ ಎಕರೆಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ಪಾತಿ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಲ್ಡ್ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎ. ಉಪ್ಪಿನ (ಕಂದಗೋಳ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದಿನಾಂಕ ೨೦ರಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಉಭಯ ಸದನಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಅವುಗಳ ವಿವರಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರಥಮ ಪೇಜ್‌ನಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಕಂಡಿರುವಂತಹ ಬರಗಾಲದ ಭೀಕರ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪೇಜಿನ ಪ್ರಸಂಗ ಅಥವಾ ಪದೇ ಪದೇ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅವನು ಭಯದಿಂದ ಆಯೋ ದೇವರೆ ನಾನು ಏನು ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ಯಾವ ಪಾಪದ ಫಲದಿಂದ ಇಂತಹ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೀನು ಕೊಟ್ಟೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬರಗಾಲದ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾವು ಯಾವ ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ದಾಷ್ಟಜನರು ಕಟ್ಟಿಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನೋ ನಾವು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಬರಗಾಲದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ನಾಯಕರಾದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಬರಗಾಲದ ವೀಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಭೀಕರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ, ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕನಿಕರ ದಿಂದ, ಹೃದಯ ತುಂಬಿ, “ಇವೊತ್ತು ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ದೇವರೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು” ಎಂದು ಉದ್ಗಾರವನ್ನು ತೆಗೆದರು. ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿ ಹಲವಾರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಶರಣ ಬಸವಣ್ಣ ನವರೂ ಸಹ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—“ಶಾಯಿಯ ಮೊಲೆ ಹಾಲು ನಂಜಾಗಿ ಕೊಲುಪಡೆ ಇನ್ನಾರಿಗೆ ದೂರುವೆ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವೆ” ಎಂದು. ಇವೊತ್ತು ಮಗುವನ್ನು ಬದುಕಿಸ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕಾಯಿಯ ಮೊಲೆಯ ಹಾಲು ನಂಜಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದರೆ, ಮಗ ಯಾರನ್ನು ದೂರಬೇಕು ಎಂದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಆ ಮಾತು ಬಂದಿರುವುದು ಸಹಜ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಇದನ್ನೇ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೂ, ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅದಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದ ವ್ಯಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ

ವಾಗಲೀ, ದೇವರನ್ನೇ ನಂಬಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗದೆ ಕಂಕಿತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿಡಂಬನೆಯ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಹ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ವರದೋಪಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂಜ್ಯ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಸಹ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ, ದೇವರ ನವಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀ ಕೊಡು ಅದರ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಹದರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಾವು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಹ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ, ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಕೊಲಿಗಾರನಿಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡ ಉಪ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಕೇರಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ, ೧೦-೧೫ ದಿವಸಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಪಂಚಾಯತ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೆಲಸ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಷಾದವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಟೀಕೆಗಳು ಇರಬೇಕು, ನಾವೂ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಿದ್ದರೆ, ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕಲಬೇರೂ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ—“ನಿಂದಕ ನಿಯಗರ ರಾಕೀಯ, ಅಂಗನವಾಳ ಕುಲೀಚವಾಯ, ಬನಾ ಸಾಬೂನ ಬನಾ ಪಾನಿ, ನಿರ್ವಂಶ ಕರೆ ಸುಹಾಯ” —ಎಂದು. ಈ ನಿಂದಕರವನ್ನು ಟೀಕಾಕಾರರನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಟೀಕೆಯಿಂದ ನಾವು ಎಚ್ಚಿತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇವತ್ತು ಒಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಬೂನು, ನೀರು ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಟೀಕಾಕಾರರೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂತಹವರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅದನ್ನು ಕಛೇರಿಯ ನೋಟೀಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹಚ್ಚತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಬಿಗಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಗದಗಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಸಂದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಅಲ್ಲಿನ ನೋಟೀಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹಚ್ಚಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಸಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಹೀಗಲ್ಲ ಆದಾಗಲೂ ಸಹ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯ ರಾದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಪೋರ್ಡ್ ಇದೆ, ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೆಡೆಕಾ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಲಿಂಗಾಯತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ? ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಸಲ್ಲದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾನಗಲ್ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಕೋಮಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮತ್ತು ಅವರ ದೂರದ ಸಂಬಂಧಿಯವರಾದ ಒಬ್ಬ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರನ್ನು ಆಪಾದನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ಕೇವಲ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಅವುಗಳು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ನಾವು, ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆ ಬೇಡ, ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ರಾಜನಾಮೆ ಕೊಡಿ, ನಾನು ಗದಗಿಗೆ ಬಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಂಡಿರಾಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮುಕಾಬಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು, ಈಗ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಇಬ್ಬರೂ ಈಗ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಉಪ್ಪಿನ್.—ಜನತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಜನತೆ ಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬರಗಾಲದಿಂದ ಕೆಳವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರೂ ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದರೂ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ, ಅಂದರೆ ಕೆಳವರ್ಗ ದವರಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ವಾರಕ್ಕೆ ಐದು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ದ ದರದಲ್ಲಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾರಣ ಈ ಬಡಜನರು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಬದುಕುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಜನರೂ ನಿಜಕ್ಕೂ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಜನರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ೧೦-೨೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ರೈತರ ಪುಷ್ಟಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಅದೂ ಸಾಲದ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಒಡವೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರತಕ್ಕಂತಹ, ಮಾರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಳೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಆತಿಯಿಂದ ಖಾಸಗಿಯವರಿಂದಲೂ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಒಂದು ನೂರರೂ ಲೂಗಳ ಸಾಲವೂ ಕೊಡಾ ಅವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾನ್ಯ ಸಂಕ್ರಮಣವರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತನ್ನ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಆ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವೊತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ಸಾಲವೂ ಕೊಡಾ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಉಪ್ಪಿನ್‌ರವರ, ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ, ಮಾತನಾಡುವವರು ಇನ್ನು ಇದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಏನು ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿ, ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಉಪ್ಪಿನ್.—ಹಾಗಾದರೆ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೆ ? ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ೨೦ ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಇವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದಿಲ್ಲ ಬೇಡ, ನೀವು ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಉಪ್ಪಿನ್.—ನಾನೂ ಕೂಡಾ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿದ್ದೆ. ತಾವು ಬೆಲ್ ಹೊಡೆದ ಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ವಿಷಯಗಳು ಮರತೇ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರಕಾರ ವವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಲಂಚ ಇದ್ದೇ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಿರಲ್ಲಿಂದ ವಾತಾವರಣವು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಷ್ಟವಾಗು ತ್ತಿದೆ, ಅದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದೇ ಇದೆ. ಲಂಚವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಪಣ ತೊಟ್ಟಿ ನಂದಾರವರು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ನಿರ್ಮೂಲನವಾದರು. ಅದು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ, ಅದನ್ನೂ ಸಹ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ:

ಇನ್ನು ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಕಸಾಯಿ ಖಾನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನೂ ನಾನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಆಗ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವು ಸಹ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಲೂ ಸಹ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗ ಜನತೆ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಆಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರಂತೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗೆ ಹೋದರೆ ಹೋಗಲಿ, ಆ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಾವು ತಿಂದು ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಭೀಕರವಾದಂಥ ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪುಮಾಡಿಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಲ್ಲಿಕಾಜುರನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನು ನೀವು ತಿಂದು ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಯಾವ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ? ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತೋರಿಸಲಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಈಗ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಉಪ್ಪಿನೋ.—ಸ್ವಾಮಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಪತ್ರಿಕಾ ಕಟಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ತಮಗೆ ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ ? ಸಹಜ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕಿರುವ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಸಮೇತವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಆದರೆ ಸುದ್ದಿವದ ಸೇಗತಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡದೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಕಾಮಾಲೆ ಕಿಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವೂ ಸಹ ಆವರಿಗೆ ಹಳದಿಯಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಬರೀ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ೧೯೮೩ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ತಿರುವಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತುಗುಟ್ಟದೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇದಂತಹ ಸದಸ್ಯರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಗದಾಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಅಂಜುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಕಾದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಆಗಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂದಿನ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸ್ಥಾನ ಇಂದು ಇದೆಯೇ ? ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನಪಡಬೇಕಾದಂಥ

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಇದೆ. ಇವತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಅವರು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ದಕ್ಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರೋ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈಗ ಸಮರ್ಥ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡುವಂತಹ ಟೀಕೆಪಟ್ಟಣಗಳ ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಳು ಇಟ್ಟು ಬೇಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಹಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ನೋಡಿದರೂ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ರೀತಿನೀತಿಗಳೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ. Instead of ruling the country, they have ruined the country. ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವ ಬದಲು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದರು. Instead of solving the problem they have created the problems. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಬದಲು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಪ್ರತಿಫಲವೇ ಇವತ್ತು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾಂಟ್ರಿವರ್ಸಿ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ? ತಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾವು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಕೇಳಬಾರದೇನು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೇಕೋ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ತಾವು ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ರಾಜವರ್ಧನ್.—ಸ್ವಾಮಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಸ್ವಾಮಿ ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಮತ್ತು ೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೮೫ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟರೆ ಆಗ ನಾವೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಯಾವ ನೈತಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟು ಇದೆ ?.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಜಯಕುಮಾರ್‌ರವರೇ ತಾವು ಕೇಳತಕ್ಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಏನು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಕೋಳಿವಾಡ್.—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನದೊಂದು ಪ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಂದನಾರ್ಪಣಾ ಮಾಡುವಾಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾವು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಆವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಜವರ್ಧನ್ —ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಜ್ಜಿ ಕ್ಲಬ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ —ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೇತರರೇ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ನಾವು ಏನಾದರೂ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ತಾವು ಆಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವೇ ಹೊರತು ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಾರು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಗೃಹ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಟೈಮ್ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ತರುವುದು ಬೇಡ, ರಿಲವೆಂಟ್ ಆಗಿ ಸೆಟ್‌ಬೇಕ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಬಂಗಾರಪ್ಪ ಹಾಗೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈಗಾಗಲೇ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಟೈಮ್ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜಯಕುಮಾರ್, ದಯವಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ, ಇಂದು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಐದು ದಿವಸಗಳ ವಾರ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ದೂರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ರೈತರಿಗೆ, ಬೇರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದ ಕೋಸ್ಕರ ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಐದು ದಿನಗಳ ವಾರವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಆರು ದಿನಗಳ ವಾರವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಬರ ನಿವಾರಣಾ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರಗಾಲದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಕೊಡಾ ಪದೇ ಪದೇ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಬರಗಾಲ ನಿವಾರಣಾ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಬರ ನಿವಾರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಮೂಲಕ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು, ಅರಣ್ಯ ಸಂವತ್ಸನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ, ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು, ಹುಡ್ಕೋ ಮನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್. ಟಿ. ಹೆಚ್. ಮನೆ

ಗಳನ್ನು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಗುಣ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಹಾಳಾಗಿದೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕುರುಡಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಸರ್ಕಾರ ಏಳುವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ, ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಬದಲಿಗೆ, ಮತ್ತು ಇಂತಹ ನೂರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬದಲಿಗೆ ೫೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ, ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಈಗ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಎರಡು ವರ್ಷ ಇದ್ದು ಮೂರನೇ ವರ್ಷ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತಹ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಹೆತೋಟಿಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಇಡೀ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನೆಕ್ಸ್‌ಟು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು. ಇದನ್ನು ನಾವೂ ನೀವೂ ಹೇಳುವಂತಹದಲ್ಲ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫೀಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಟೂರ್ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪಾನ್ ಬೀಡಾ ಪಾಪ್‌ನವರಿಂದ ಓಡಿದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಬುದ್ಧಿ ವಂತರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನೇಪಾಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಏರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನೆಪವನ್ನು ಬಿಡಿ ಕೀಟಿಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಟುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹೆಗಡೆಯವರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೫ ಗಂಟೆಗೇ ಎದ್ದು ಬಡ ಜನತೆಯು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ, ಬಡಜನತೆಯ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರೂ ಸಹ ಅವರು ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅಂತಹವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಬಡಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಜನತಾ ಶಾಸಕರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೫ ಗಂಟೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಏತಕ್ಕೆ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾರದು ? ಇವತ್ತು ಇವರು ಕಛೇರಿ ವೇಳೆ ಹತ್ತೂವರಿಯಿಂದ ಐದೂವರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಸಹ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ವಿತರಣೆ ಸ.ಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಟಿ. ಎ. ಪಿ. ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ತನಗೆ ಅಲಾಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಬೋಟಾವನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅದು ದಿವಾಳಿಯಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅದು ಜನಗಳ ಹತ್ತಿರ, ಸೊಸೈಟಿ ಮುಖಾಂತರ, ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ, ನಂತರ ರೇಷನ್ ತರಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಟಿ. ಎ. ಪಿ. ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಸಂಕೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಾಡಿದಾರೋ ತಿಳಿಯದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಮಂಡ್ಯ, ಪಾಂಡವಪುರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಹೋಗಿ ಸಂಕೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ತರಬೇಕು. ಹತ್ತಿರದಿಂದ ತಂದಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಟೇಷನ್ ಚಾರ್ಜ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಸಲ ಸಂಕೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಕ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಖಾಲಿ ಲಾರಿ ವಾಪಸ್ ಬಂದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಪ್ರೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು 'ಸೈಟ್ ಫಾರ್ ಸೈಟ್‌ಲೆಸ್' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದೊಂದು ಜನಪರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡಜೀವಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಸೈಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಸರಕಾರ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ ಮತ್ತೂ ವಿಧವಾ ವೇತನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವವರು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರಿಗೆ ೧೦೦-೨೦೦-೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳೆಡೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರಿಗೆ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ವಾದ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ದುಡಿಮೆ ಕರಪಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು. ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಟಿ ಗೆ ರಿಕ್ವೇಷನ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಮುಗಿಸುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಇನ್ನು ೫ ನಿಮಿಷ ಕೊಡಿ, ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಎಸ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಟಿ. ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ತರಹ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋಡಿ ಅವಸರದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತೇನೆ. ೧೦ ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಈ ಎಸ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಟಿ. ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ವಿಷಯ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಅತೀಮುಖ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮಾನ್ಯ ರಾಜೀವಗಾಂಧಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳಿತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವ ಮೆಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳೆದೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವಿಷಯ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೆನೆಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ವಿಚಾರ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ನಾವು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯಂತಹ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಏನಿಧ್ಧರೇ ಅವರಲ್ಲಿರೂ ಕೂಡಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಜಯಕುಮಾರ್‌ರವರು ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ನಾನು ಯುವಜನತಾದೃಷ್ಟಿಗ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಅರೆಸ್ಟ್ ಆದ ವಿಚಾರ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಯಂ ಭೂಪತಿ.—ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನನ್ನ ಊರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಯಾವಾಗ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾನ್ಯ ಭೂಪತಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೊಳಲಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೊದಲು ನಾವು ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರು. ನಮ್ಮ ಹೋರಾಟ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಫ್ಲಾಟ್ ಸಿಟಿಯೇಷನ್. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಟ್ ಕಂಡೀಷನ್. ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಗಂಗಾ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದೇ ಪರಿಹಾರ. ಆದಕಾರಣ ಗಂಗಾ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿಯವರು ಯಂವಕರು, ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವವರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಗಂಗಾ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ರೈಲ್ವೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಟ್ರೈನ್ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಟ್ರೈನ್‌ಗಳಿವೆ, ಇಡೀ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಟ್ರೈನುಗಳ ಜೋಡಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತ್ರ ಇವುಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ಇಡೀ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತಂದು, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ನಡುವೆ ಜೋಡಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಟ್ರೈನುಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಗಡಿ ವಿವಾದ ಇದು ಯಾವತ್ತೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಹಾಜನ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಖಾಂತರ, ಗಡಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಬೇಗ ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಮುಗಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆಯಲೋ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಜಯಕುಮಾರ್‌ರವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಂಜನಗೂಡಿನ ರಸದಾಳಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರತಿ, ದೇಶಪ್ರತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲ. ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಪಾಠ ಇತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ, ಅದಿಷ್ಟು ವಂತರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ವಂಸರಂಜನಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಫಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಗಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲೋ

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೮-೧೦ ಜನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದರು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಅವರ ಕಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಯಾರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಅವರ ಕಡೆಯ ಚೀಫ್ ಎಫ್ ಕೆಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ೪-೫ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು * * * ಅಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಕಂಠಿತಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅವರು ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಸದಸ್ಯರು ಬಳಸಿದ * * * ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—* * * ಎಂಬುದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ದಿನಾಂಕ ೨೦-೧-೮೩ ರಂದು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೆದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾರೊಂಥ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ, ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ತೀವ್ರ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬರಗಾಲ ಕೇವಲ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿರುವಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಾವು ಆಭಾಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಪದೇಪದೇ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಬರ ಬಂದಿದೆ, ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಬರ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಈಗ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಮುಂದುವರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಬರುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ, ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ “ಗಡ್ಡೆ ಕೈ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಾಗ, ಬಾವಿ ತೋಡಿದರೂ” ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್‌ರವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.)

ಈ ಬರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಬರ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಈ ಒಂದು ಬರವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಬರ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಕುರೈದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ, ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಬರತಕ್ಕ ಜನ ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದೆಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ವಾಸ್ತವಾಶ ವಿನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಈ ಬರವನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಂಚಾಯ್ತಿಗೆ ಎರಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ಒಂದು ಪಂಚಾಯ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಪಂಚಾಯ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ೧೫ ದಿವಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೧,೨೧,೭೨೦ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ೧೧ ಒಬ್ಬ ಜನ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿ ಎಂದರೆ ೨೫-೫೦ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೪೨ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳು ಇವೆ. ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ೨೫-೫೦ ಜನರಂತೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ, ಕೇವಲ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು ೯ ಸಾವಿರ ಜನ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ರೈತ ಶ್ರಮಜೀವಿ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ, ರೈತನಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯಾದರೂ ಹೋಗಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಕೇವಲ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೇ ಅಲ್ಲ, ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೮೦ ಭಾಗ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋ, ಬರೀ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ವಿಷಾದವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ತೋರಿದ್ದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಏನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶದ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀರೆ ಕೊಡುವುದು, ತಾಳಿ ಕೊಡುವುದು, ಧೋತಿ ಕೊಡುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಬಡತನವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಳಿ ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆಯವರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಜವಾದ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಜನರನ್ನು ಪಂಚಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಎಚ್ಚಿತ್ತು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ, ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ ಬರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಹುಸು ಸ್ವದವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೀರೆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು ಅದೇನು ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಬರ ಬಂದಾಗ ಜನರು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಬೇಕೆನ್ನುವುದು. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವ ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೂಬಾಬಾಲ್ ತೋಪನ್ನು ರೈತರು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟಾಗ ಅವರ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಬದಗಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಇಂಥಾದ್ದು ಛಿ ಭಾರಂಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಇಂಥಾದ್ದು ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಈವೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ಸೂಜಿ ಬುಲೆ ತೋಪನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೀಜ ಹಾಕಿದರು ಅದರ ಒಂದು ಬೇರೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಬೇರೆ ಭಾರಂನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿರುವುದನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಟನ ಮೇವೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ? ಇಲ್ಲವೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏವೆಂದು ಬೇರೆ ಭಾರಂನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾಪರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಹೋದರೆ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿರುವ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ವಯಮೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು ? ಈ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ವಿಫಲವಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೀಜ ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಧನಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಜನತೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆನ್ನುವ ಸದಾಬ್ದೇಶವನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥಾಪರಾಗಿರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬರ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ನೀರಾವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಈ ನೀರಾವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬರ ಬಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮಳೆಗಾಲ ಬಂದಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ನೀರು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಅನಂತರ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಏನು ಸೇರುತ್ತೋ ಹಾಗೆ ಹರಿದು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾ ನೀರನ್ನು ತಡೆದು ಸ್ವಲ್ಪುಟ್ಟ ಕೊಂಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದಲೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಬರವನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಬರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಸದನ ದಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹೊರಗಡೆಯೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಏನೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಬಾಳಕುಂದ್ರಿಯವರು ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಎನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಈ ಸದನದ ಕಡೆದಲ್ಲೂ ಇದೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯ ತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ನೀರನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಆ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಬಳಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವಾಗ ಅವರು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಳಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇವರು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೊಡ ಬಹಳ ನಿಷಾದವೇಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಡುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ನಿರಾಸೆಯಾಗಿರು ವುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯೇ ?

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಲಂಬನೆಯಾಗಿದ್ದು ಇಂದು ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಅರ್ಜಿಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕರೆಂಟ್ ಅನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪೋಲ್ಟೇಜ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಮೋಟಾರ್‌ಗಳು ಸಂಚು ಹೋಗಿವೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ನ ದಿವಸ ಕಂದಿದ ದೀಪಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯ ಪೂರೈಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಪಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸದೆ ಜನತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಾಗ ಜನರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ? ಇಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ನೀರನ್ನು ಪಂಪು ಮೂಲಕ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು ಜನ ಬೇಸರ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ಏನು ಅನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅದರ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಅನ್ನುವುದು ಉದ್ಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ಈ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿ ಏನು ಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೫೦ ಭಾಗ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥಾ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಏನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕೋ, ಯಾರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಕೂಲಿಗಾಗಿ ೧೫ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ೧೫ ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಆ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಇನ್ನು ೧೫ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಕೆಲಸವೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ೧೫ ಜನರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ ೬೦ ಜನರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಬಿಡು ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ೬೦ ಜನರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಯಾವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೂ ಮತ್ತೂ ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾವನಿಗೂ ಯಾವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸಕರೂ ಸಹ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅವರೂ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ನಡೆಯದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್, ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಒಂದು ಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಆ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದೆವು. ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶ ವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಹೋಗಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ೨೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅರ್ಧ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ೧೦ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಏನು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು ? ಶಾಸಕರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಭಯಭೀತಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಹಾಗೇ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೂ ಸಹ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಬರೇ ಸರ್ವೆಕ್ಷನ್‌ಕೆಟ್ಟ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಸಮಂಜಸ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

೨.-೦ ಪಿ. ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಿನ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸು ತ್ತೇನೆ. ಲೇನೇ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷದ ಅಧಿವೇಶನವು ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇವತ್ತೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಶಾಸಕ ಮಿತ್ರರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಮರ ಸನ್ನಾಹದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸದೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವತ್ತೆ ಬರಗಾಲದ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಸೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು

ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದವು. ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ದೈನಂದಿನ ಆವರಣ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ದುಡಿದು ಉಣ್ಣುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ವನವರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬರಗಾಲದ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಒಂದು ಹಣವೂ ಇಂಟಿಮೇಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಹಠಾತ್ತನೆ ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೦೬ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನರಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ೭೦ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ೧೦-೧೨ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ೧೦೦, ೨೦೦ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸಕೊಟ್ಟು ಬರವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆಯ ದಾಖಲಾತಿಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ವಾಟರ್ ಟೇಬಲ್ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ, ಆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ೧೦-೧೨ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಲವಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ನಾಳೆ ನಾಡಿದ್ದು ರೋಗಗಳನ್ನು ತರಿಸುತ್ತವೆ, ೩೦೦, ೪೦೦ ಅಡಿ ಬೀದಾರ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೇವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತಂತೂ ಸತ್ಯವಾದುದ್ದು. ಯಾವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಕಲ್ಲು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೋ, ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ರಹಿತ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ಹಿಂದೂರುಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ೧೫ ಎಕರೆ ಮಿಷ್ಣು ಭೂಮಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮಾನವಾದ ಇತರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ರಹಿತವಾಗಿ ೫ ರಿಂದ ೧೦ ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೦೦ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೧೦೦೦ ದನಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಬಹುಶಃ ರೈತ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ಕರುಗಳ ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಹೃದಯಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ರಹಿತ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 'ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ದುಡಿಯುವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದಾ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ನಡೆದಂತೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಂತಿಮಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ, ಜನಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭ್ರಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿರಿಯೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ೪ ಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ೫೦ ಸಾವಿರ

ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ನೀರಿನ ವೈಪನ್ಯ ತಿರುಗಿಸುವ ಬದಲು ಹಿರಿಯೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ವೇದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ೧೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ವೇಜಸ್ ಕಾಂಪೌನೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಡಿಕೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಕಾಂಪೌನೆಂಟ್‌ಗೆ ಬದಲಾಗಿ ವೇಜಸ್ ಕಾಂಪೌನೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 'ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಬಡವರಿಗೆ ಹಸಿರು ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಟೂರ್ ಮಾಡಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾದವಿಪಾದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಯಾವ ಜನರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಜನರಿಗೆ ಹಸಿರುಚೀಟಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ರೈತ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ೧-೨೫ ಪೈಸಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಸಹ ಬಡವರಿಗೆ ಹಸಿರುಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಶಾಲಾಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳಿವೆ, ಪೂರ್ಣ ಅವಧಿಯವರಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಾ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೩೦ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲದೆ ಮರಗಳ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ, ಯಾರದೋ ಜೋಪಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕರಣಾಜನಕ ದೃಶ್ಯ ಕಣಗಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಆಗಬೇಕು, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ನೇಮಕ ಆಗಬೇಕು. ಆಗ ಆದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪಾದನಾ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಒಂದು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಕರಾಳ ಶಾಸನವನ್ನು ತಂದು ಯಾವ ರೈತ ತನ್ನ ಒಂದು ದುದ್ದವಕಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ ಸಾಲ ವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡದೇ ಇರುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹ ರೈತನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಿದೆ, ಇಂತಹ ಕರಾಳ ಶಾಸನವನ್ನು ಏನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆದು, ರೈತನೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ಇಲ್ಲವೇ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಾದರೆ, ರೈತ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಮನವರಿಕೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ, ಜನ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಟಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ನೀವು ಕೇವಲ ಜನರಿಂದ ಜೋಕರ ಪ್ರಾತದಂತೆ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಥಾ ನಾಯಕರಂತೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು

ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಣ್ಣ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಹಿರಿಯೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಣಿವಿಲಾಸ್ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಪೂರ್ಣ ನಿಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂತಹ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಒಂದು ನೂಲುವ ಗಿರಿಣಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅನ್ನ ತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತದನಂತರ, ರೈತರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನು ತಕ್ಕಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಕರಾಳ ಶಾಸನವನ್ನು ತಂದು ಯಾವ ರೈತ ತನ್ನ ಒಂದು ದುದ್ದವಕಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ ಸಾಲ ವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡದೇ ಇರುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹ ರೈತನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಿದೆ, ಇಂತಹ ಕರಾಳ ಶಾಸನವನ್ನು ಏನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆದು, ರೈತನೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ಇಲ್ಲವೇ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಾದರೆ, ರೈತ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಮನವರಿಕೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ, ಜನ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಟಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ನೀವು ಕೇವಲ ಜನರಿಂದ ಜೋಕರ ಪ್ರಾತದಂತೆ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಥಾ ನಾಯಕರಂತೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು

ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ವರಪಡೆದು ಬರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು, ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಬರವನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನತೆಗೆ ನೋವನ್ನು ಸಹಿಸ ತಕ್ಕಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಅಪರ್ಧದ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಬಡವರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಭಾಗಿಯಾಗತಕ್ಕಂತಹ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಜರೂರಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಕೋಳಿವಾಡ್ (ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೆಯವರೇ ದಿನಾಂಕ ೨೦ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೮೬ರಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯತಕ್ಕಂತಹ ಚರ್ಚೆ ಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವು ಸುಮಾರು ೫ ಪುಟಗಳವರೆಗೆ, ೧೦ ಪುರಾವನ್ನು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆಂದು ಮೀಸಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಹು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಯುದ್ಧದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಯನ್ನ ತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಈ ಮಂಜೀನವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಾಧಿ ಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ, ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಶ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಸರ್ಕಾರದ ವೈಫಲ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವೈಫಲ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ೧೬.೩೨ ಲಕ್ಷ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಕುಟುಂಬಗಳು ಈ ಬರಗಾಲದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ೨೩.೬೪ ಲಕ್ಷ ಕೃಷಿಕಾರ್ಮಿಕರು ಬರಗಾಲದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಜಿನವೆಂದರೂ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು, ೨೩.೬೪ ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಬರಗಾಲದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಅನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ? ಅವರ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ೫ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ೮ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಒಂದು ಕೋಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಅವರ ಅಂಕಿ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಹ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲ ವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಶಕ್ತ ರಾದಂತಹ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೫ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿದೆಯೆಂದರೆ, ನೂರಕ್ಕೆ ಐದರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ೫ ರಷ್ಟು ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಶಕ್ತವಾಗಿದೆ ಏ? ೫ ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಇನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ೧೦೭.೩೯ ಲಕ್ಷ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಬರಗಾಲದ ಒಂದು ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದರೆ ೧೦೦ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ೨೦,೨೩೮ ದನಗಳನ್ನು ಜೋಪಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇವರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವ ಮುಂಜಾನಾಂತರವಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಏಳು ಲಕ್ಷ ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಹ ಜಾನುವಾರು ಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಸಕ್ತರಾಗಿಲ್ಲ. ೯೯ ಪರ್ಸೆಂಟಿನಷ್ಟು ಜಾನುವಾರುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ತಪ್ಪಾಗಲಾರದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ತನ್ನ ಮಂಜೀನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷವಿರಲಿ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ? ಬರಗಾಲವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಧೈಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆದರೆ, ಈ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಬರಗಾಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ಸಹ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಏನು ? ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಹ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಯೆಂದರೆ, ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಾಸಕರು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಒಂದು ವಾರ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೋಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ೮ ದಿನಗಳಾದರೂ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಸಣ್ಣ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದಷ್ಟು ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ದೋಷವಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರದೋಷವಾದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ, ಅದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರ ಮಂಖಾಂತರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಬರಗಾಲ ಕೇವಲ ಇದೊಂದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿಲ್ಲ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಉದಾರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಭಾರವಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರೇಕೆರೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗದಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು, ಬಾಡಗಿ, ಹಾವೇರಿ, ಮಂಡಗರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಡೈಬೆಲ್, ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತವಾಗಿದೆ. ೧೦-೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳೇನಿವೆ, ಅವು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕಂತಹ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಾಸ್ಕರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಅಥವಾ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಎಂದು. ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಭಾರವಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇವೆ. ಅಪ್ಪರ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು ಅರೇಳು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಹಿರೇಕೆರೂರು, ಮಂಡಗರಿ, ರಾಯಚೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೊಪ್ಪಳದವರೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೊರತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಆಗಲಿ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾಗದ ಪತ್ರ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿರೇಕೆರೂರನ್ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವಚನ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಡುಟೆನ್ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಎರಡು ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಂಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನಾಳೆಯಿಂದ ಎತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಹ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಬರಗಾಲದ ಪರಿಹಾರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಅಲಕ್ಷ್ಯತನ ತೋರಿಸಿದೆ, ಮಂಜಾಗ್ರತೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಬಾರದು, ಬರಗಾಲ ಒರುತ್ತದೆಂದು ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮೇವು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ಗೆ ಮೊದಲೇ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಾವು ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಲಕ್ಷ್ಯತನದಿಂದ ಮೇವಿನ ಬರವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು, ಇನ್ನು ದನಗಳ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವವೋ ಅಷ್ಟೇ ಕುರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಹತ್ವ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ಣು ತೆಗೆದು ನೋಡಿಲ್ಲ. ೬೦-೭೦ ಲಕ್ಷ ಕುರಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕುರಿಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಲ್ಲ, ಸಮಾಜವಾದವನ್ನೇ ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೫ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ೪೫ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ರೂ. ೨-೧೫ ವೈಸೆಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೇವನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಹಂಚಿಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇನ್ನು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮುಖಾಂತರ ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿಸಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಗಣೇದಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಜನತೆಯ ಮನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ವೈದ್ಯಾಪ್ತ ವೇತನ, ಅಂಗವಿಕಲರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು, ಸೀರೆ ದೋತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು, ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜವಾಗಿ ತಮಗೆ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳ ಇದ್ದರೆ, ಬಡವರನ್ನು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಬರೀ ಪಾಪುಲಾರಿಟಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ೧೬ ವರ್ಷದ ವಿಧವೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಶಕ್ತಳಾಗಿದ್ದರೆ ಆಕೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ? ಶ್ರೀಮಂತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ತತ್ವ ಏನಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಆಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಏನಹ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟ್ಟು ಪುಸ್ತಕ, ಬಟ್ಟೆ ಹಂಚುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸ ಹೇಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ? ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತೀರಂತೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ತಾವು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬೆಂಬಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದೇ ರೈತರ ಆಸ್ತಿಗೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ೧೦ ಹೆಕ್ಟಾ ವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಮೋಟಾರ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೋಟಾರ್ ಇಲ್ಲದೆ ವಿಧುತ್ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ದುಡಿಯಬೇಕು, ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ತಾವು ಆ ತರಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಬಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಬಿಕ್ಕಿ ಬೇಡತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ರೈತರಲ್ಲಿ ಖೇಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ,

ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಬರ ಬಂದಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದೆ ಅಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಗ ಹೋದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಈ ಒಂದು ಪಾಪ್ಯಲಾರಿಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ದಕ್ಷ ರೀತಿಯಿಂದ ಎದುರಿಸಲಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ (ಪಹಬಾದ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೨೧-೧೨-೧೯೮೬ರಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮೂಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದ, ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಖೆ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಮಿಟಿ ಮೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ರೂರಲ್ ಲೈವಲಿಂಗ್ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದಾಗ, ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದ ಮತದಾನದ ವಯೋಮಿತಿಯನ್ನು ೧೮ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಿರು ಒರೆಸುವಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೪ ಕೋಟಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೫೦ ಭಾಗ ಅಂದರೆ ೨ ಕೋಟಿ ಜನ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಕಣ್ಣು ರಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ೪ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೂ, ಕೃಷಿ ಕೊಲೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಜೀತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ರೂರಲ್ ಲೈವಲಿಂಗ್‌ನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ನೋಡಿದಾಗ ಬರೀ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನತ್ತಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆಯೇನೋ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಹಣ ಸರಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರವು ಮತ್ತು ನೋಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿಕೆಯೇರೋ, ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಒಡಾಯಿ ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಚಾಯತ್‌ಯಲ್ಲೂ ಎರಡೆರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬರಮೀಡಿತ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೀರಿ. ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ., ಆರ್.ಎಲ್.ಇ.ಪಿ. ಮೇಖಾನಿಕರ ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎರಡು ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಲೇ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೫೬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸಲಕ್ಕೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಅಷ್ಟು ಹಣ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ ಯೋಜನೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ೫೦ ಭಾಗ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ೫೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆರ್.ಎಲ್.ಇ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಅವೇ ಹಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರ ಪುರಮಾಣಿತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ,

ಇಲ್ಲ. They are not canying out the orders. ಹೆಂಡೆಯವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ, ಅನೇಕ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರ ಮಾತೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯನವರೇ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಪಟಮಕ್ಕಿ ರತ್ನಾಕರ್.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಚಿವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಚ್ಚುಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಿರುವುದು ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮೂಡಿಸುವಿಕೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ, ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಕುಳಿತು ಇತರರ ಮಾಡಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ ಕೆ. ಆರ್. ವಿ.ಎಲ್ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲಾಕಪ್ ಆಗಿಯೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆಹರಿಸಿಲ್ಲ. ವಾಡಿ ಸೀಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ನೌಕರರು ಬೋನಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿದಾಗ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದ ಅಂದರೆ ೧೯೫೬ರ ವೇಜಸ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿದಾರೊಂದು ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಹಾಕಿ ದಿನದ ವೇಜ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೫,೦೦೦ ಜನ ಒಂದು ದಿನ ಪ್ಯೂಟಿಸ್ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ದಿನದ ವೇಜ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಬಂದಾಗ ಕೂಡ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಲೀಕವರ್ಗ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರವರು ನನ್ನಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಏನೂ ಏನೂ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನಿನ್ನೂ ಕೂಡ ಲೇಬರ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಆದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಹಾಗೇ ಇವೆ. ಅಂತೋದೆಯೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೀಟ್ರೋ-ರೋದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಯೋಜನೆಯ ಮಹತ್ವ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಸಾರಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಂತೋದೆಯೆಂದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಬಡವರ ಸಮಸ್ಯೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆಹರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಎ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಸ್ಕೀಮ್ ಇದೆ. ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ ಇದೆ. ಜನತಾ ಸೀರೆಯನ್ನಂತೂ ನಾನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಜನತಾ ಸೀರೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಳಗವ ಲಂಗ ವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನ ಡೆಬ್ಬಲ್ ಸೀರೆಯನ್ನೂ ಉಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಃ ಜನತಾ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದೂ ಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಆಫೀಜಲ್‌ಪುರದ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಗ್ರೀನ್ ಕಾರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ಸಲ ಕಮಿಟಿ ಆದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಫುಲ್‌ಫಿಲ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸಲ್ಪ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ ಲೀಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನವರು.....

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಂದಿನ ಸಾಲಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಾಣಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಎದೊರಂಗಡೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸೀಟುಗಳೂ ಖಾಲಿ ಇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡಾ ಹೀಗೇ ಇರುತ್ತಾ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವವರೂ ಯಾರೂ ?

(ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡರೂ ತಮ್ಮ ಲೇಖನಿಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನವನ್ನು ಆ ಕಡೆ ಸೆಳೆದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಸಿ.ಪಿ.ಐ. ಪಾರ್ಟಿಯವರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ನೀಡಲೂ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಶಾಣಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈಗತಾನೇ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಕೊಡಿ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಭರವಸೆ ಇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೇಮ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೂರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ಈ ಗೈರು ಹಾಜರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಎಫಿಫಿಯನ್ಸಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸೆಲ್ವೆ ಎಂಪ್ಲಾಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೀಡ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ೨% ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ವಾಸ್ ಮಾಡಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಕ್ಸಾಗರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರೂ ಮಾರ್ಚಿಯವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಹಸಿರು ಕಾರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಕತೆಯೇ ಇದೆ. ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಯಾವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮೋಟೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನನ್ನ ಭಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾಂಡಾಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಆ ತಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬಡವರಿಗೆ ಗ್ರೀನ್ ಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ದಕ್ಷತೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ.—ಗ್ರೀನ್ ಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಲೋಪದೋಷಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಡವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಫೈನವರಿ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅನಂತರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ ಅಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಆರ್.ಡಿ. ಸ್ವೀಮ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಜಗಳ ಶುರು ಆಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು-ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸೇರಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ರೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಒಂದು ಆರ್.ಡಿ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಇವತ್ತು ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕು ? ಇವತ್ತು ೧೦ ಸಾವಿರ ಯಾರ ಹತ್ತಿರವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸಹಕಾರ ಈ ೧೦ ಸಾವಿರ ತುಂಬುತ್ತಾನೆ. ಆ ನಂತರ ಆತ ರೇಷನ್ ತಂದೂ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸೆಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳವರು ಬಂದು ರೇಷನ್ ಪಡೆಯಬೇಕು. ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ರೇಷನ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಿಷಿಂಗ್‌ಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಮಿಷಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲವೊಂದು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ "ಹಾಡಿದ್ದೇ ಹಾಡೋ ಕೆಸಬಾಯಿ ದಾಸ್" ಎಂದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಗಲ್ವರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್

ಎಕ್ಸ್‌ಬಿಷನ್ ಇಡಲು ಈ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸೂಚಿಸಿದರು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ೧೩ ಜನ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಯಲ್ಲೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆಯೇ ? ಇದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯ ಶೇಕಡಾ ೭೦ ಜನ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಕ್ಸ್‌ಬಿಷನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಜನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವ್ಯರಿಸಲಿ ಎಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಬಿಷನ್ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಬೂನು, ಮ್ಯಾಚ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವೇನೂ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗಿ.—ಇದರ ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಮಯವನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಲ್ಲವೇ ? ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗದಿರಬಹುದು, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಗಾಲದ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಬಿಷನ್‌ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ನಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಹಣವನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಈ ಹಣವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ನೀಡಬಹುದಿತ್ತು. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರೂ ಹೇಳಿದರು. ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಬಿಷನ್ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಶಾಸಕರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡಾ ತಮ್ಮದೇ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ನಾನೇನೂ ಅದನ್ನು ಅಪೋಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಕೂಡಾ ಎಕ್ಸ್‌ಬಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. “ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಾಳಂತೇಳಿ, ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಾಕಾ ಹೋಗಿ, ಕಾಲಾಗಿನ ಬಿಲ್ವ ಕಳಕೊಂಡಳು ಎಂದು. ಅದಂತೆ ಇದು ಆಗ ಬಾರದು. ಬರಗಾಲ ಇದೆಯೆಂದು ಕನ್ನಡ ಮೇಳವನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಆಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ನವರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ವೈ.ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ, ಅವರು ಸೆಸ್ಟಂಡ್ ಮಾಡಿದ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ.ಯವರನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು.

ನಾವು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಫೋರ್‌ಟೈಂಟಿ ಆಯಿತು. ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

(ನಗು)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ.—ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ರಿಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಇವರ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಇಲ್ಲ. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ.ಯವರೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಇಲ್ಲದೇ ಎಷ್ಟು ಇಲಾಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರವೇ? Shame. You have no bussiness to run schools there. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಯಾರು ಎಂದರೆ, ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ೧೦ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲೂ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ.ಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ನೀವು ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿ.

ಕೊಳ್ಳಿ. ಮತ್ತೆ ಟೇಚರ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದರ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ೨೫ ರಿಂದ ೩೦ ಇರಬಹುದು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಾಣಮ್ಮ.—೩೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೊಡುವಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ೯೦ ಹುಡುಗರೂ ಇದ್ದಾರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಹಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಟ್ಟಡ ಇಂದೋ ಅಥವಾ ನಾಳೆಯೋ ಬೀಳುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ತರುತ್ತೇವೆ. Here comes your efficiency ನಂತರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಸಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ. ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸೌಕರ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ದಿನಾಂಕ ೧೩ ರಿಂದ ೧೯ರವರೆಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆ. ಕಾರಣ ನನಗೆ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ಗೆಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೮೦,೦೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಬೆಡ್ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರೆ ಅವಶ್ಯಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಶಾಸಕನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಆಡ್ಮಿಟ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲೇ ಸಾಯುತ್ತೇನೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಶಾಸಕರಿಗಾಗಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ವರ್ಸಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬಾರದು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಜನರಲ್ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲೇ ಆಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯರಾದವರಾರೂ ಅಲ್ಲಿ ಎಂಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೊಲಸು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದನ್ನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾವ್ ರವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಹಿಂದುಳಿದ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಆ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯನವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಿಲ್ಲ. ಐದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಸ್ತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಡಿಲಿವರಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಪಾಬ್ಲಮ್ ಇಲ್ಲ. ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳನ್ನು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದರೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲೇ ಡಿಲಿವರಿಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೇ ಅಲ್ಲ. ಆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದಂತಹವರಿಗಲ್ಲರಿಗೂ ಡಿಲಿವರಿಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ವಾದಿಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದಂತಹ ಸಿಮೆಂಟ್ ಆ ರಸ್ತೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಗೃಹ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸರ ಎಂದರೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವವರು, ಅವರು ಬಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಡಿಯುವುದು, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅವರ ಕೆಲಸ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ರಾವ್ ರವರು ಜನವರಿ ೧೭ನೇ ತಾರೀಖು ಹೊಸದಾಗಿ ಜೇಷ್ಠರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ, ಸಿಂಧಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ರವರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಎನ್ನುವವರು ಅವರನ್ನು ತಡೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ರಾವ್ ರವರು ನಿಸ್ತೇಷೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ನಾಳೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನಂಬರ್ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಶೀಟ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ೨೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಾನ್ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಗೌರವೇಂಟ್? ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಅವರು ನೀಡಿರುವಂತಹ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ, ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ರಿಪಾರ್ಟ್‌ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಮದಿಸುತ್ತಾ, I conclude my speech.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ (ಮಂಟುಬಾಗಿಲು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೮-೩-೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ಏನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಸದನವನ್ನು ದ್ವೇಷಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು, ನಂತರದ ಬೇಟೆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಉದಾಹರಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದ ತನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಅವರು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾರತಮ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ೧೭ ತಿಂಗಳು ಆದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ತಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರಾರಾಪ್ಸ್ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಏನು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಾಪ್ಸ್ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ೧ನೇ ಪುಟದಿಂದ ೯ನೇ ಪುಟದವರೆಗೆ ಬರೀ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆದ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದೇ ಪ್ರಾರಾಪ್ಸ್ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಬರೀ ವೆಗ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಅಂದರೆ ಮಂದಿರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಲಿಸಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುವಂತಹದ್ದು. ಆ ರೀತಿಯ ಯಾವುದೇ ಪಾಲಿಸಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯೋಜನೆ ಏನು? ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವಂತಹದ್ದು ಅವರ ಭಾಷಣ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುವಂತಹದ್ದು. ಹೋದ ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೭೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹದ್ದು ೭೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ರಿಫರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ೭ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು ಹೋದ ವರ್ಷ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ೭೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವಾತ್ಸಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ೭ನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದು, ಮೂಲತಃ ಬೇಸಿಗೆ ಘಂಡೇಷನ್ ಹಾಕುವಂತಹ ಯೋಜನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ರಿಫ್ಸ ಮಾಡುವಾಗ in the launching of the 7th Five year Plan, the annual plan for 1985-86 should have been favourably optimistic..."

4-30 P.M.

ನಾವು ಇದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಒಂದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಆ ಮೇಲಾಗಲಿ ಒಂದು ರಫರನ್ಸ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಪೂರ್ತಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟರೊಬ್ಬರು ಗೇಣಿದಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯವಾದ ವರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕೈಕಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಸಾರಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಹೋದ ಸಾರಿ ಮತ್ತು ಈ ಸಾರಿ ಪ್ಯಾನ್‌ಸಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ೬.೭೫ ಕೋಟಿಯಾದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೬.೭೫ ಕೋಟಿ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ಗೆ ೪.೭೪ ಕೋಟಿ ಈ ಸಾರಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಧರಣೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ದರಿದ್ರರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಪಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ. ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಆದೇರಿತಿ ಉದ್ಯೋಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಸಲುವಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ಕೊಡ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಬೀಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಕಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ತಪ್ಪು. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮುಚ್ಚಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೋದ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಈಗ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅಪ್ಪೂರ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟೇಟರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲಿರತು ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಸಂಬಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಜನತಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯೇ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಬರಗಾಲದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಸವಣ್ಣ ಪ್ಲಾನವರು ಹೇಳಿದರು, ೫ ಕೆಲೋಮೀಟರ್ ರೇಡಿಯಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಡಿಪೋ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಅದನ್ನು ತಂದು ಹಂಚಬೇಕು. ಹಸಿರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಫೈವರ್‌ಯೋಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬಸವಣ್ಣ ಪ್ಲಾನವರು ಆಗಾಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸ ವಿತರಣೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು ? ಈಗ ೫೦ ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಏನೆಂದರೆ, ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಪಂಚೆ-ಷರಟು, ೧೨ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸೀರೆ-ರವಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇರುವರೆಗೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಅದು ೩ನೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೨ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಇವರ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಗನ್ ಶಾಣಪ್ಲಾನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತೆಳುವಾದ ಬಟ್ಟೆ

ಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಡ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಒಳಗಡೆ ಲಿಂಗ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತೆಳು ಸೀರೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ತೃಕೃಮವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ತೃಕೃಮವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಂಗಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಡೊನೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತಿಗೂ ಡೊನೇಷನ್ ವಸೂಲಾಡುವುದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಟೇ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಇದು ಅಥವಾ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಇನ್ನೂ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷ ಮುಂದೆಯೇಯವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಸುಕೂಲವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಡೊನೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ಟೇ ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಶೇಕಡ ೭೫ ರಷ್ಟು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಖಾಸಗಿಯವರದ್ದೇ ಆಗಿವೆ. ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಸಿಟು ಉಂಟು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕಾಲೇಜು ಬರಲಿ ಎಂಬ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕಾಲೇಜ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಇರಾನ ವಿವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಿಟುಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಾರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಏನು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರೆತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦-೩೦೦ ಅರ್ಜಿಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ.

ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದೂ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಉದ್ಯಮಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಜನ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಗ್ಯಾಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮೂರು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಾ ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರ ಭಾಗದಲ್ಲಾಗಲೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೀರಿಯಸ್‌ಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು, ಬಹಳ ವೇಗ್ ಆಗಿ ಭಾಷಣ ಇದೆ. ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಬಡತನದ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೂ ಮಾತಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೬೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡತನದ ರೇಪಿಂಗ್‌ತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಬರಗಾಲ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—೧೦ ನಿಮಿಷದ ಬದಲು ನಿಮಗೆ ೧೫ ನಿಮಿಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಬೇಗ ಮಾಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅದರಲ್ಲಿ ೫ ನಿಮಿಷ ತವಂಗೇ ಆಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಒಂದು ಒಪ್ಪಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಏಂದರೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಉಪಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಚ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಟಿ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ೧೯೪೭-೮೭-ರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲೇ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಉಪಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ಕರ್ನಾಟಕದವರಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾಮೂಲಿಗಳ ಸಿಸ್ಟಂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ಪರುಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಆದರೆ, ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದರೆ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಲಂಚ ಈಗ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಈಗಿನಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಯಾರು ಹೋದರೂ ಮಾಮೂಲಿ ಕೊಡದೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆಯಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಪೋಹಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಸೃಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಟು ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನ್ ಅಪ್ರೋಚ್ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ೭೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದಸಾರಿ ೬೫೦ ಕೋಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ೮೫೦ ಕೋಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ನ ಮೆಂಟ್ ಮೂಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ಇನಸರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರದ ಜೊತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೭೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾಮ, ಫುಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಾವು ತೆಲಂಗಿನವರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಈಗಲೇ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ನೀಲಕಂಠಸ್ವ.—ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನನಗೆ ಭಾಷಾ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತೆಲಂಗಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈಗ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಹೇಳಬೇಕು. ಲಂಚ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಉಪಲೋಕಾಯುಕ್ತರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಚ್. ಗೌಡ (ಕುಮಟ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಕಳೆದ ೨೦ರಂದು ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳನ್ನೇ ಒಳಗೊಂಡು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನನ ಅನಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾದ ಇಂದಿನ ಒಂದು ದುಸ್ಥಿತಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಸಂಗತಿ ಈ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎಂದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ಪರ್ಷಗಳಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ

ವರೆಗೆ ಆಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥವರು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈಗ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ತೆಲೆದೋರಿರುವಂಥ ಬರಗಾಲದ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಎರಡೂ ಕೂಡಿ ಇಂದಿನ ದುಸ್ಥಿತಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು, ಯಾವ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಗೋವನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಯಾವ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಗೋವನ್ನು ಮಾತೆ, ದೇವತೆ ಎಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ನಾಡಿನಲ್ಲೇ ಇವತ್ತು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅದೇ ಜನತೆ ಗೋವಂತೆಯನ್ನು ಕಟುಕರ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವಂಥ ಅಥವಾ ಜನರು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ದುರಾದೃಷ್ಟಕರವಾದುದು ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ದುರಂತಕರವಾದ ಒಂದು ಸಂಗತಿ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಶಾಕಿರಣ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದುಸ್ಥಿರವಾದ, ಭೀಕರವಾದ ಬರಪಾಲದಿಂದ ಜನತೆ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ, ನೀರಿಗಾಗಿ, ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇವಿಗಾಗಿ ಎದುರಿಸೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಆಶಾಕಿರಣ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೆ, ನನ್ನಂಥವರಿಗೆ ಹೇಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆಂದರೆ ಕಡೆಬೇಸಿಗೆಯ ನಡುಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬ ಪಯಣಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಎಲೆ, ಹೊಣ್ಣು, ಹಣ್ಣುಗಳು ತುಂಬಿದಂತೆಪಾದ ವಿಶಾಲವಾದ ವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಎಷ್ಟು ಅನಂದಪಡುತ್ತಾನೋ ಅಷ್ಟೇ ಆನಂದ. ನನಗೆ ಈಗ ಅಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಅದ್ಭುತವಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದಂಥ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಬಹುದು, ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಗದೆ ಯಾಗಲೀ ಬಿಲ್ಲಾಗಲೀ, ಬಾಣವಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಏನೋ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಗದೆ ಇಲ್ಲವಂತೆ, ಗಂಟುಗಿಂಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರಾ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಟಿ ಪಟಿ ಅಂತೆ ಬಿಲ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತೀರಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೆಯವರು ಕೀಟಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಚ್. ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಯಾರ ಕಡೆಗೂ ಬೆರಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಜನತೆಯ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ, ನೀರು, ಕೈಗೆ ಕೆಲಸ, ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರ. ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬೀಕರ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾವೆಂಟು. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ಅಂದರೆ ಅದು ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದು. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಒಂದು ತ್ಯಾಗ-ಕೊಡುಗೆ ಆಗುತ್ತವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಕೈಗೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ದ್ದುಂಟು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿ'ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದು ಹೊಗಳುವಂತಹ ಸಂಗತಿ. ನಮ್ಮ ಶಾಸಕ ಮಿತ್ರರಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿನೋಬ ಭಾವೆಯವರು ಭೂದಾನ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ದಿವಂಗತ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್‌ರವರು ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದರು. ಆಗ ಅವರೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಅದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸರ್ಪೋದಯ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಒಂದು ಮಂಜಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಆಗ ಅದು ಒಂದು ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಬರಗಾಲವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು

ನಿರಂತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ಶಾಸಕ ಮಿತ್ರರು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆಂದೂ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾವಣಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ದಂಡಕಾರಣ್ಯ, ಕದಂಬಾಸುರ ತನ್ನ ಮುಂಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಾಗಳ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದ್ದರೆ ಇಡೀ ನಾಡಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ 'ವಿದ್ಯಾ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ' ಈ ಯೋಜನೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೊಗಳುವಂತಹದ್ದು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೫೨ ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನಿದೆ ಅದು ಸ್ವತಃ ಹರ್ಷವಾದುದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ ಇವು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೆ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತವೆ. ದರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಗತಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೊಗಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಕೃತ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳುಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣಬೇಕು. ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆ ಎಳೆಯಬಾರದು. ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಮಾನವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಈಗ ತಡವಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಉಚಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹಸಿರು ಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಡವರಿಗೆ, ಕಡುಬಡವರಿಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಧೋತಿ, ಸೀರೆ ಕೊಡುವಂತಹ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಡುಬಡವರಿಗೆ ಹಸಿರು ಚೀಟಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಏನನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇವತ್ತು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಉಂಟು. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವತಃ ಹರ್ಷವಾದ ಸಂಗತಿ. ಯಾರು ಒಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಜಾನೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ರಕ್ತವನ್ನು ಸುರಿಸಿ ದಾಡಿಯಾಡಿ ದ್ದರೋ ಅಂತಹವರೂ ಇವತ್ತು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿಯ ಅಕ್ಕಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ, ಧೋತಿ, ಸೀರೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರು ಸಮಾಜವಾದ ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರು ಇವತ್ತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಮಾಜವಾದ ಏನಾಗಿವೆ ಅಂದರೆ ಆ ವಾದವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆ ವಾದ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಪಲಾಯನವಾದ. ಸಮಾಜವಾದದ ಘೋಷಣೆ ಕೂಗಿದ್ದು ಬಹಳ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆ ಕೂಗಿದ್ದು ಕೂಗಿತ್ತು. ಆ ತರಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಬರಗಾಲವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಎದುರಿಸುವಂತಹ ಸಾಧನವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಮಾಜವಾದ ಅದು ಒಂದು ವಾದ.

ಶಿ-೮೦ ಒ.ಎಂ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿದಷ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸುಭಿಕ್ಷವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿನವರು ಮಾಡಿ ಇಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವ ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹಳಸಿಹೋಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು— ಗೌಡರೇ ತಾವು ೧೫ ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ — ನಮಗೂ ಸಮಾಜವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಅವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು— ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೆಯವರು ಸೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗೌಡರೇ ತಾವು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹೆಚ್. ಗೌಡ— ಸ್ವಾಮಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಮಾಜವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗ ಆಗಿದ್ದೆ. ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಅಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೂ ವೇಳೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದಲ್ಲೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಕೆಲವೇ ಜನರ ಕೈಗೆ ಸೇರಿರಬಹುದು. ಉತ್ತಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಇವತ್ತು ಧಾರದೇ ಹೋಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಂದಿನ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಬೇವಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ...

ಶ್ರೀ ಪಟಮಕ್ಕಿ ರತ್ನಾಕರ್ — ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು— ಗೌಡರೇ ತಾವು ಬೇಗನೇ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಪಟಮಕ್ಕಿ ರತ್ನಾಕರ್ — ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಏನಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು— ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನೀವು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹೆಚ್. ಗೌಡ— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಉರಿದು, ಉರಿದು ಬೀಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನೂ ಏನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾದಂಥ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ವರ್ಷ ಎಂಬುದು ಇಷ್ಟು ತಡವಾಗಿ ಯಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಸ ರೂರಕೆದೆ ಎಂದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇರುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಯಾರು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಧಾನಸೌಧದ ಒಳಗಡೆ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಹೊರಗಡೆ ಆಗಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಹಾರವೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ

ಫಲಕಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೊದಲು ಇಂಥ ಫಲಕಗಳು ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರರವರು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಿಂತು ಕನ್ನಡ, ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಕೂಗಿದರೆ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರು ಏಕೆ ಉರಿದು ಬೀಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪೂಜ್ಯಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸದನಗಳ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಫಲಕಗಳು ಬರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮಾರ್ಚ್ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಲ್ಲ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ದೂರದ ಊರುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನನ್ನಂಥವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಕನ್ನಡದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗ್ಲ ದಾಸ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಲು, ಬರೆಯಲು ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ ಅಂಥವರನ್ನೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೊಡುಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—ಇಂದಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೂ ಮುಂದೂಡಿದ್ದೇನೆ.

(ಸದನವು ೫ ಗಂಟೆ ೭ ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ೩೦-೧-೪೬ರ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು.)